

26η ετήσια έκθεση για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (2008)

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την 26η ετήσια έκθεση για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (2008) (2010/2076(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την έκθεση αξιολόγησης της πρωτοβουλίας «EU PILOT» (COM(2010)0070),
 - έχοντας υπόψη την 25η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (2007) (COM(2008)0777),
 - έχοντας υπόψη τα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SEC(2009)1683, SEC(2009)1684, SEC(2009)1685 και SEC(2010)0182),
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, με τίτλο «Μια Ευρώπη αποτελεσμάτων – εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (COM(2007)0502),
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ης Μαρτίου 2002, με θέμα τις σχέσεις με τον καταγγέλλοντα στον τομέα των παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου (COM(2002)0141),
 - έχοντας υπόψη του ψήφισμά του, της 21ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με την 23η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (2005)¹,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Ιουλίου 2008 σχετικά με τον ρόλο του εθνικού δικαστή στο ευρωπαϊκό δικαστικό σύστημα²,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 119 παράγραφος 1 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και της Επιτροπής Αναφορών (A7-0291/2010),
1. εκφράζει τη λύπη του διότι η Επιτροπή δεν έχει απαντήσει σχετικά με τα ζητήματα που ήγειρε το Κοινοβούλιο στα προηγούμενα ψηφίσματά του, ιδίως δε στο προαναφερθέν ψήφισμα της 21ης Φεβρουαρίου 2008· σημειώνει την έλλειψη προόδου όσον αφορά τη διαφάνεια, ιδίως σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα EU Pilot και το ζήτημα των ανθρώπινων πόρων·
 2. σημειώνει ότι, μέσω του EU Pilot, η Επιτροπή επιδιώκει να εντείνει τις εκατέρωθεν

¹ EE C 184 E, 6.8.2009, σ. 63.

² EE C 294 E, 3.12.2009, σ. 27.

δεσμεύσεις, τη συνεργασία και την εταιρική σχέση μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών¹ και, σε στενή συνεργασία με τις δημόσιες διοικήσεις των κρατών μελών, εξετάζει τρόπους χειρισμού της εφαρμογής της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης· εκτιμά δε ότι η εν λόγω πρωτοβουλία ανταποκρίνεται στη νέα ανάγκη συνεργασίας μεταξύ όλων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς όφελος μιας εύρυθμης και αφοσιωμένης στον πολίτη Ένωσης εν συνεχεία της έγκρισης της Συνθήκης της Λισαβόνας· υπογραμμίζει την υποχρέωση της Επιτροπής, όπως ορίζεται με το άρθρο 17 ΣΕΕ να «μεριμνά για την εφαρμογή των Συνθηκών καθώς και των μέτρων που θεσπίζονται βάσει αυτών από τα θεσμικά όργανα»·

3. παρατηρεί ότι αφενός οι πολίτες φέρονται να έχουν ουσιαστικό ρόλο στην προσπάθεια διασφάλισης της συμμόρφωσης με την νομοθεσία της ΕΕ στην πράξη² και αφετέρου – στο EU Pilot – βρίσκονται να απέχουν ακόμα περισσότερο από οποιαδήποτε περαιτέρω διαδικασία· θεωρεί ότι τούτο δεν συνάδει με τις επίσημες δηλώσεις που περιέχονται στις Συνθήκες, σύμφωνα με τις οποίες «οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες» (άρθρο 1 ΣΕΕ), «οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοικτά» (άρθρο 15 ΣΛΕΕ) και ότι «σε όλες τις δραστηριότητές της, η Ένωση σέβεται την αρχή της ισότητας των πολιτών της, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης προσοχής από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της» (άρθρο 9 ΣΕΕ)·
4. σημειώνει ότι, προκειμένου να αρχίσει να λειτουργεί το EU Pilot, η Επιτροπή δημιούργησε επιγραμματική βάση δεδομένων εμπιστευτικού χαρακτήρα³ με σκοπό την επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών· καλεί την Επιτροπή να παραχωρήσει στο Κοινοβούλιο ουσιαστική πρόσβαση στην εν λόγω βάση δεδομένων ώστε να μπορέσει το Κοινοβούλιο να επιτελέσει τον ελεγκτικό του ρόλο επί του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή επιτελεί τον δικό της ρόλο ως θεματοφύλακα των Συνθηκών·
5. επισημαίνει ότι ο ενεργός ρόλος των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρεται ρητά στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γεγονός σημαντικό ιδίως ως προς την πρωτοβουλία ευρωπαίων πολιτών· εκτιμά ότι η δυνατότητα των πολιτών να καθορίσουν το νομοθετικό προγραμματισμό συνδέεται συν τοις άλλοις στενά με τον τρέχοντα, ουσιαστικό τους ρόλο ως προς τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής και συμμόρφωσης με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και της διαφάνειας και αξιοπιστίας των σχετικών διαδικασιών·
6. σημειώνει ότι στην περίληψη της Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, δίδεται περισσότερη έμφαση στη μεταφορά παρά στην ίδια την εφαρμογή· Καλεί την Επιτροπή να αναγνωρίσει δεόντως το ρόλο των αναφορών στη διαδικασία ελέγχου της πραγματικής εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ· οι αναφορές πολύ συχνά αποτελούν την πρώτη ένδειξη, πέρα από τη μεταφορά, ότι τα κράτη μέλη καθυστερούν την εφαρμογή των νομικών μέτρων·
7. φρονεί ότι, με την παρούσα μορφή τους, οι ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής «για τον

¹ Έκθεση αξιολόγησης της πρωτοβουλίας «EU Pilot», σ. 2.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής, του 2002, «Η Επιτροπή (...) επανειλημμένα αναγνώρισε τον ουσιαστικό ρόλο του καταγγέλλοντος στην ανίχνευση των παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου».

³ Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση της πρωτοβουλίας «EU Pilot» (COM(2010)0070, σ. 2).

έλεγχου της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου» δεν παρέχουν στους πολίτες ή στα άλλα όργανα επαρκείς πληροφορίες ως προς την κατάσταση που επικρατεί πραγματικά στον τομέα της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου διότι η Επιτροπή αναφέρεται μόνο στις επίσημες διαδικασίες που κινεί κατά των κρατών μελών που δεν έχουν μεταφέρει το κοινοτικό δίκαιο στα εθνικά νομοθετικά τους συστήματα· εκτιμά εντούτοις ότι σε μεγάλο βαθμό θα ήταν επίσης προς το συμφέρον των πολιτών και του Κοινοβουλίου να ενημερώνονται σχετικά με τις διαδικασίες επί παραβάσει που κινεί η Επιτροπή κατά χωρών που μεταφέρουν εσφαλμένα το κοινοτικό δίκαιο και να πληροφορούνται λεπτομέρειες αυτών των διαδικασιών·

8. επιθυμεί να διασφαλίσει ότι η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρέχει αναλυτικά στοιχεία σχετικά με όλους τους τύπους παραβιάσεων, στοιχεία τα οποία στο σύνολό τους πρέπει να τίθενται απρόσκοπτα στη διάθεση του Κοινοβουλίου ώστε να μπορεί αυτό να επιτελεί τον ελεγκτικό του ρόλο επί του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή επιτελεί τον δικό της ρόλο ως θεματοφύλακα των Συνθηκών· επισημαίνει επίσης ότι η συγκέντρωση και η οργάνωση τέτοιων στοιχείων πρέπει να συνάδει με προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις προκειμένου να διευκολύνεται το Κοινοβούλιο στην προσπάθειά του να αξιολογεί ουσιαστικά την πρόοδο που πραγματοποιεί η Επιτροπή, ανεξαρτήτως του αν η παραβίαση έχει εξεταστεί μέσω EU Pilot ή μέσω της αρχικής διαδικασίας επί παραβάσει·
9. παρατηρεί ότι οι χρονοτριβές στην ορθή εφαρμογή, την μεταφορά και την εκτέλεση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επηρεάζουν άμεσα την καθημερινή ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων καθώς και την άσκηση των δικαιωμάτων τους, με αποτέλεσμα την νομική αβεβαιότητα και να παρεμποδίζονται από το να επωφελούνται πλήρως από τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς· επισημαίνει το υψηλό κόστος που επιφέρει η μη συμμόρφωση και η μη εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ καθώς και την συνεπακόλουθη έλλειψη εμπιστοσύνης στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα·
10. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη υποτιμούν την αξία της ορθής και έγκαιρης εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου· τα παροτρύνει δε να δώσουν κατάλληλη προτεραιότητα στη μεταφορά και εφαρμογή του προκειμένου να αποφεύγονται καθυστερήσεις
11. καλεί την Επιτροπή να προτείνει «διαδικαστικό κώδικα» με τη μορφή κανονισμού σύμφωνα με τη νέα νομική βάση του άρθρου 298 ΣΛΕΕ που θα καθορίζει τις διάφορες πτυχές των διαδικασιών επί παραβάσει, συμπεριλαμβανομένων των κοινοποιήσεων, των προθεσμιών, του δικαιώματος ακρόασης, της υποχρέωσης αιτιολόγησης κλπ., προκειμένου να ενισχυθούν τα δικαιώματα των πολιτών και η διαφάνεια· υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι η ανακοίνωσή της του 2002 αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς στην εκπόνηση παρόμοιου διαδικαστικού κώδικα·
12. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων συνέστησε προσφάτως ομάδα εργασίας για το διοικητικό δίκαιο της ΕΕ με αποστολή να εξετάσει κατά πόσο είναι δυνατή η κωδικοποίηση του διοικητικού δικαίου της ΕΕ και τι προϋποθέτει στη πράξη ένα παρόμοιο έργο· εκτιμά ότι τα συμπεράσματα της εν λόγω ομάδας εργασίας πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη συζήτηση ενός ευρωπαϊκού διοικητικού κώδικα·
13. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων ενέκρινε προσφάτως ομόφωνα επιστολή με την οποία συντάσσεται με τις απόψεις αναφέροντος ο οποίος ζητεί να υπάρξει τυποποιημένη διοικητική διαδικασία για τον έλεγχο και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, διαδικασία η οποία, χωρίς να θίγει τη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής για το

πότε και εναντίον ποιου θα κινεί διαδικασίες, θα οριοθετεί εντούτοις την εν λόγω ευχέρεια εντός των ορίων της χρηστής διοικητικής πρακτικής¹.

14. υπενθυμίζει τον πρωταρχικό ρόλο που έχει αναλάβει η Επιτροπή ως θεματοφύλακας των Συνθηκών να διασφαλίζει την εκ μέρους των κρατών μελών ορθή και έγκαιρη εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης· παροτρύνει την Επιτροπή να κάνει χρήση όλων των εξουσιών που της αναθέτουν οι Συνθήκες και δη οι νέες διατάξεις του άρθρου 260 ΣΛΕΕ όσον αφορά την παράλειψη κράτους μέλους να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο οδηγιών·
15. υπενθυμίζει το ψήφισμά του, της 9ης Φεβρουαρίου 2010, σχετικά με αναθεωρημένη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής², με το οποίο ζητεί από την Επιτροπή «να παρέχει στο Κοινοβούλιο συγκεντρωτικές πληροφορίες για όλες τις διαδικασίες επί παραβάσει από την επιστολή επίσημης κοινοποίησης, συμπεριλαμβανομένων, αν το ζητήσει το Κοινοβούλιο (...) πληροφοριών για τα ζητήματα που αφορά η διαδικασία επί παραβάσει»³.
16. φρονεί ότι οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να αναμένουν από την Επιτροπή το ίδιο επίπεδο διαφάνειας, είτε υποβάλουν μια τυπική καταγγελία είτε ασκούν το δικαίωμα υποβολής αναφοράς σύμφωνα με τη Συνθήκη· ζητεί συνεπώς να παρέχονται στην Επιτροπή Αναφορών σαφείς πληροφορίες όσον αφορά το στάδιο στο οποίο βρίσκεται μία διαδικασία επί παραβάσει για την οποία υποβλήθηκε επίσης αναφορά· καλεί επιπλέον την Επιτροπή να καταστήσει σαφές προς όφελος της Επιτροπής Αναφορών και του ευρέος κοινού ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξέταση ερωτήσεων και καταγγελιών·
17. επιδοκιμάζει τα μέτρα που είχε προγραμματίσει η Επιτροπή για το 2009 και το μέλλον, για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των κρατών μελών με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και ζητεί να συμμετέχει στις διαδικασίες επί παραβάσει σε υποθέσεις για τις οποίες εκκρεμούν αναφορές, όπως στην περίπτωση της Καμπανίας για τη νομοθεσία περί αποβλήτων και στην περίπτωση της Ισπανίας για τη νομοθεσία που αφορά τη διαχείριση των υδάτων·
18. καλεί την Επιτροπή να του παράσχει εκείνα τα σχετικά στοιχεία που θα καταστήσουν δυνατή την απαιτούμενη ανάλυση ως προς την προστιθέμενη αξία που προσδίδει το EU Pilot στην υφιστάμενη διαδικασία διαχείρισης υποθέσεων παράβασης και θα αιτιολογήσουν την ενδεχόμενη παράταση του προγράμματος· θεωρεί, λόγου χάρη, ότι τα εν λόγω στοιχεία θα πρέπει να επιτρέψουν στο Κοινοβούλιο να ελέγξει κατά πόσον οι 10 εβδομάδες που έχει στη διάθεσή του ένα κράτος μέλος για να βρει λύση σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν καθυστερούν περαιτέρω την έναρξη διαδικασίας επί παραβάσει, διαδικασίας που είναι ήδη εξαιρετικά χρονοβόρος και μακροσκελής·
19. σημειώνει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την δέσμευση της Επιτροπής να προβαίνει

¹ Η διακριτική ευχέρεια μπορεί να αποτελεί αναγκαίο κακό στη σύγχρονη διακυβέρνηση, αλλά η απόλυτη διακριτική ευχέρεια σε συνδυασμό με παντελή έλλειψη διαφάνειας είναι θεμελιωδώς αντίθετη με το κράτος δικαίου» - Έκθεση Frassonni (2005/2150(INI)) σχετικά με την 21η και 22η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου (2003 και 2004), σ. 20 της αιτιολογικής έκθεσης.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2010)0009.

³ Το ίδιο, παράγραφος 3, στοιχείο ε), σημείο 5.

συστηματικά σε αξιολογήσεις των απαντήσεων των κρατών μελών στις καταγγελίες· καλεί την Επιτροπή να παρέχει αυτού του είδους τις αξιολογήσεις με τη μέγιστη δυνατή προσοχή και κατόπιν ενδελεχούς ανάλυσης του φακέλου· ζητεί να διευκρινιστεί ο ρόλος του καταγγέλλοντος στη διαδικασία αξιολόγησης·

20. καλεί την Επιτροπή να διαθέσει επαρκείς πόρους που θα επιτρέψουν τον πλήρη έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, τη εκκίνηση υποθέσεων με ίδια πρωτοβουλία και τον καθορισμό προτεραιοτήτων για σημαντικές και συστηματικές ενέργειες· καλεί την Επιτροπή να του παράσχει, όπως επανειλημμένα της έχει ζητηθεί, σαφή και πλήρη στοιχεία σχετικά με τους πόρους για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων επί παραβάσει στις διάφορες Γενικές Διευθύνσεις και σχετικά με τους πόρους που κατανέμονται στο πρόγραμμα EU Pilot· υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι έχει δεσμευτεί να στηρίζει το έργο της μέσω αυξημένων πιστώσεων του προϋπολογισμού για αυξημένους πόρους·
21. ζητεί από την Επιτροπή να εξετάσει καινοτόμους μηχανισμούς, όπως η διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης, η οποία προβλέπεται στην οδηγία για τις υπηρεσίες, για να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ·
22. χαιρετίζει την πρωτοεμφανιζόμενη μονοαπευθυντική υπηρεσία εξυπηρέτησης που επιτρέπει στους πολίτες να ζητούν συμβουλές, να ασκούν προσφυγές και να υποβάλουν καταγγελίες μέσω της ιστοσελίδας «Τα δικαιώματά σας στην ΕΕ»¹. Με την ενσωμάτωση της πολυδιαφημισμένης Πρωτοβουλίας των Πολιτών (άρθρο 11, παράγραφος 4, ΣΕΕ) στη λίστα με τα μέσα συμμετοχής των πολιτών, η ανάγκη για επεξηγήσεις και καθοδήγηση έχει αυξηθεί θεαματικά. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιθυμεί να συμμετέχει στην ανάπτυξη της εν λόγω πύλης προκειμένου να διασφαλίσει τη συνοχή των ιδίων σχεδίων του για παροχή καλύτερης καθοδήγησης στους πολίτες·
23. υπενθυμίζει τη δέσμευση του Συμβουλίου να παροτρύνει τα κράτη μέλη να εκπονήσουν και να δημοσιεύσουν πίνακες με τους οποίους θα διαφαίνεται ο συσχετισμός οδηγιών και μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο· επισημαίνει ότι παρόμοιοι πίνακες είναι απαραίτητοι προκειμένου να μπορεί η Επιτροπή να ελέγχει αποτελεσματικά τα μέτρα εφαρμογής σε όλα τα κράτη μέλη·
24. παροτρύνει την ενίσχυση του ρόλου του Κοινοβουλίου στους τομείς της εφαρμογής, της επιβολής και του ελέγχου των κανόνων της ενιαίας αγοράς· υποστηρίζει την ιδέα ενός ετήσιου φόρουμ ενιαίας αγοράς·
25. τονίζει τον σημαντικό ρόλο του πίνακα αποτελεσμάτων της ενιαίας αγοράς και του πίνακα αποτελεσμάτων του καταναλωτή στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης χρήσης των μηχανισμών παρακολούθησης και συγκριτικής αξιολόγησης, οι οποίοι συνιστούν σημαντικό έμμεσο πειθαρχικό μηχανισμό· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παράσχουν επαρκή χρηματοδότηση και προσωπικό, ώστε να διασφαλιστεί η περαιτέρω ανάπτυξη του πίνακα αποτελεσμάτων του καταναλωτή·
26. παρατηρεί ότι τα δικαστήρια των κρατών μελών παίζουν σημαντικότερο ρόλο στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και συντάσσεται απολύτως με τις προσπάθειες της ΕΕ για ενίσχυση και συντονισμό της κατάρτισης των δικαστών των κρατών μελών, των νομικών, των αξιωματούχων και των υπαλλήλων που υπηρετούν στις εθνικές δημόσιες διοικήσεις·

¹ <http://ec.europa.eu/eyouguide>.

27. φρονεί ότι, όταν η Επιτροπή κινεί διαδικασία επί παραβάσει εναντίον κράτους μέλους, οφείλει επίσης να δημοσιεύει ανακοίνωση, σύμφωνα με την οποία η πράξη που συνιστά παραβίαση της νομοθεσίας της ΕΕ μπορεί να προσβληθεί από τους θιγόμενους πολίτες του αντίστοιχου κράτους μέλους στα εθνικά τους δικαστήρια·
28. υπενθυμίζει το ψήφισμά του της 17ης Ιουνίου 2010 σχετικά με την κατάρτιση των δικαστών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις· εκτιμά ότι αποκτά θεμελιώδη σημασία η ενίσχυση της κατάρτισης των δικαστών και στην προοπτική του σχεδίου δράσης για την υλοποίηση του προγράμματος της Στοκχόλμης·
29. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στο Δικαστήριο, στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.